

Høring om endringer i arbeidsmiljøloven - gjennomgang av Arbeidstilsynets virkemidler og forslag til nye hjemler.

Creo er i utgangspunktet positive til de endringene som er foreslått, men mener også at Arbeidstilsynets rolle i forhold til håndhevelse av §1-8 burde vært en del av forslaget.

Det er en kjent problematikk i kunst- og kultursektoren at arbeidstagerer i mange tilfeller blir feilaktig klassifisert som oppdragstagerer, og derfor mister vern etter arbeidsmiljøloven, samt sosiale goder som sykepengedekning og dagpengerettigheter. Creo har høsten 2022 fått behandlet en slik klassifiserings sak i Hålogaland lagmannsrett som gav oss medhold i at en musiker tilknyttet Ishavskatedralen som oppdragstaker, i realiteten skulle vært arbeidstager.

Stortinget har nå vedtatt en presisering av arbeidstagerbegrepet for å klarere skillet mellom arbeidstagerer og oppdragstagerer, samt nedtegnet konkrete vurderingskriterier for et arbeidstaker-forhold i ny § 1-8. De har i tillegg lagt inn en viktig presumpsjonsregel som sier at det skal legges til grunn at det foreligger et arbeidstakerforhold med mindre oppdragsgiver gjør det overveiende sannsynlig at det foreligger et selvstendig oppdragsforhold. Dette er etter Creos syn en svært viktig presisering som flytter bevisbyrden fra arbeidstaker og over til oppdragsgiver. Forhåpentligvis vil denne presumpsjonsregelen også være med på å redusere antall saker som må til rettslig behandling for å få avklart et arbeidstakerforhold.

Det er i tillegg foreslått utredet å gi Arbeidstilsynet utvidet mandat til å håndtere denne type saker, slik at tvister om tilknytningsforhold kan løses på et lavere nivå enn i en domstol.

Vi i Creo etterlyser en slik utredning, og ber om at dette arbeidet prioriteres fremover.

Det hjelper lite å ha et lovverk hvis det ikke etterlevs. I dag opplever mange at hvis man krever å ansettes, risikerer man at oppdraget gis til en annen. Den enkelte må vurdere risikoen av å kreve en arbeidsavtale opp mot mulige svekkede forutsetninger for nye oppdrag. Vi ser også at både oppdragsgivere, og flere av våre medlemmer, feilaktig tror tilknytningsform er valgfritt, og at de står fritt til selv å vurdere hvorvidt de tar et oppdrag i næring eller ansettes, uten tanke på lovverket. Disse problemstillingen berører hele fagbevegelsen og arbeidslivet, men er nok særlig utbredt i kultursektoren der det er lett for oppdragsgivere å utnytte yrkesutøvernes lidenskap for kunsten og jobben sin.

Som del av Regjeringens arbeid med å styrke arbeidsmiljølovgivningen, mener Creo det er avgjørende at myndighetene også sikrer en etterlevelse av lovendringene.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Hans Ole Rian".

Hans Ole Rian
Forbundsleder
Creo – forbundet for kunst og kultur